

Kritika - Finánc a pácban

2011 november 24. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Bamba belga! – mondja a francia vámos. – Camembert! – ordítja a belga vámos. Féktelen sovinizmus tombol a mozivásznon – matiné változatban. Úgy, mintha egy szlovák azzal akarna megsérteni egy magyart, hogy kürt?s kalácsnak nevezi, amaz meg azzal vágna vissza, hogy… szóval valami kifinomult szlovák gasztronómiai védjeggyel.

Szóval osztja egymást az aktuális francia mozimarhaságban a francia meg a belga (akir?l nem tudjuk, egyébként hova állna, ha a belpolitika lenne terítéken…). A magyar néz? meg csak vidul. Egyrészt, mert a franciáknál nemzeti minimum – talán még az alkotmányban is szerepel az apró bet?s résznél –, hogy a filmvígjáték lehet?ség szerint legyen vicces. Másrészt azért, mert kacagva kérdezhetjük: ez nektek a nacionalizmus? Pedig az.

Az egyik francia, a másik belga. Amúgy szinte kiköpött egyformák: sebesen szájaló, szerethet? marhák.

Tombolnak a nemzeti érzések a kicsike határvároskában. Az utálat ide-oda cikázik a csíkos sorompó két oldala között. Ám egyszer csak felt?nik valami egyszerre idegen – és közben mégiscsak közös kényelmetlenség (megenged?bben: lehet?ség) –, az arctalan és általános (nem bamba és nem camembert) Egyesült Európa. 1993-at írunk, és meg kell nyitni a határt. Irtózat: ett?l kezdve mindenhová befészkeli majd magát a bagettmorzsa belga földön, és gyümölcssört?l b?zlik majd a föld, a szent föld, amelyért Asterix küzdött.

Leginkább Ruben Vandevoorde (Benoit Poelvoorde) belga vámos fogja fel tragédiának a történteket. A franciagy?lölet hagyomány a családjában, a fiát is erre neveli, ha franciát lát, vörös köd telepszik az agyára, és olyan ámokfutásokat rendez, mint egy beamfetaminozott Louis de Funès.

És akkor itt jön a nagy csavar, egyenesen a dramaturgiai közhelyek duty free shopjából: Ruben húga titokban Mathias Ducatellel jár, a francia vámhivatalnokkal (Dany Boon). És ha ez még mindig nem elég: a közös Európa egy közös autóroncsba ülteti Rubent és Mathiast, hogy mobilegységet alkotva üldözzék a csempészeket. A drogos b?nbanda se tétlenkedik, igyekszik kijátszani a belga–francia együttm?ködést. Szerepet kap még egy vendégl?, annak bugyuta vezet?je és rátarti felesége, helyzetkomikumok minden kiszerelésben, és persze pattog a ki- és beszólások verbálpingpongja az egyre virtuálisabb határ mindkét térfelén.

Szóval aki elmegy erre a filmre, garantáltan ki fog kapcsolódni, bár sok új szemponttal nem lesz gazdagabb, már ami a nyugat-európai etnikai izmozásokat illeti. De hogyan is lehetne? A film alapján úgy t?nik, amennyiben a franciák lerohannák és feldúlnák Belgiumot (ha az nem esik szét addig magától), csak akkor t?nne fel, hogy ki az ellenség, ha közben a Marseilles-t dúdolnák, vagy Edit Piaf-egyveleget énekelnének. Mert amúgy szinte kiköpött egyformák: hevesen grimaszoló, sebesen szájaló, francia anyanyelv?, szerethet? marhák.

(Finánc a pácban, színes, feliratos, francia vígjáték, 114 perc, 2010. Rendezte: Dany Boon. Forgalmazó: Budapest Film.)

mno.hu - **Szathmáry István Pál**

Ajánló